

SLOVENIJA

Odkrili škodljivega prišleka, ki uničuje školjke

Biologi z Morske biološke postaje Piran našli tujerodnega plenilca, ki povzroča veliko škodo. Država dodelila dve novi morski polji za gojenje školjk.

Kilogram užitnih klapavic stane v obalnih ribarnicah v povprečju 8 evrov, pridelovalci dobijo pri grosistični prodaji v povprečju med 3 in 4 evre za kilogram pedočev. FOTO: Tomi Lombar/Delo

Boris Šuligoj
10. 6. 2026 | 05:00
10. 6. 2026 | 06:18
5:33

A+ A-

Spremljajte Delo kot prednostni vir na Googlu →

Znanstveniki Morske biološke postaje Piran so nedavno odkrili, da školjkarjem v Jadranskem morju poleg orad povzroča izredno veliko škodo tudi tujerodni plenilec – ploski črv (*Postenterogonia orbicularis*), ki izvira iz morja okoli Nove Zelandije in Avstralije. Ta tuja vrsta črva povzroča ogromno škodo školjčiščem v Evropi. Slovenska država je zaradi požrešnih orad že dodelila dve novi veliki morski polji – pred Debelim rtičem in pred Izolo.

Šest školjkarjev je pred leti v našem morju pridelalo 700 ton užitnih klapavic na treh poljih na 77 hektarjih morja: pred Debelim rtičem, v Strunjanskem zalivu in v morju pred Sečo. Pred leti so opazili, da jim tudi krepko več kot polovico pridelka pojedo orade. Velike orade namreč z močnim zobovjem kot za šalo zdrobijo lupino. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je zato dovolila poseben izlov orad v gojiščih, hkrati je najbolj prizadetim izplačala nadomestilo za nastalo škodo.

Odkrili plenilca, ki poleg orad desetka gojišča klapavic in ostrig.

Pridelek školjk se je v zadnjih letih prepolovil.

Dražava dodelila dve morski polji za školjčišče.

Toda leta 2024 so školjkarji opazili, da jim poleg orad nasade podobno vztrajno redči še en plenilec. Biologinja **Andreja Ramšak** z Morske biološke postaje Piran je leta 2025 ugotovila, da so imeli težave s ploskim črvom že francoski školjkarji iz Arcachonskega

GOSPODARSTVO | Novice
Azijski delavci osvajajo Slovenijo
Maja Grgič9. 6. 2026 | 05:00

Kdaj je potrebna artroskopija kolena?
Hiter poseg, ki vam vrne vitalnost.

Kako zmanjšati račun za elektriko
Spoznajte rešitev, ki gospodinjstvom prinaša do 80 % prihranka.

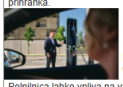
Nove točke na turističnih zemljevidih
Polnilnica lahko vpliva na vaš poslovni rezultat

Petra Majdič brez olepševanja
Zakaj meni, da šport brez prostovoljstva ne bo preživel?

Ko v kolenu zaslišiš pok:
poškodba narastišča meniskusa

MAGAZIN | Dobro jutro
Najdražja drva
Beti Burger
9. 6. 2026 | 05:00

ŠPORT | Košarka
Koncert žvižgov za Trumpa je velikana privabil iz sence
Nejc Grilc
9. 6. 2026 | 09:30

NOVICE | Slovenija
Tiha sprava v duhu navidezne kontinuitete na Mladiki
Uroš Esih9. 6. 2026 | 15:31

PREDSTAVITVENE VSEBINE

zaliva, ki pa so krivdo za upad pridelka klapavic in ostrig pripisali drugi vrsti. Kasneje se je povezala s španskim raziskovalcem Ricardom Lopes-Alonsom z Univerze v Oviedu, ki je prvi v Evropi ugotovil, da gre za zelo agresivnega in hitro razmnožujočega se tujerodnega ploskega črva iz Tihega oceana.

V lupini je namesto užitne klapavice ploski črv, podoben pohojeni žvečilki. Iz vsakega delčka črva zraste nov črv. Napada vse školjke in to tako, da jih s svojim toksinom omrtviči in odpre. FOTO: Ricardo Lopes-alonso

Andreja Ramšak je kasneje ugotovila, da se tujerodni ploski črv nahaja tudi v slovenskem morju, v hrvaškem delu Istre, v Malostonskem zalivu in v Boki Kotorski, kjer pa niso poročali o velikih izgubah na školjčiščih. Ploski črvi izločajo toksine, s katerimi omrtvičijo mišico zapiralko, školjka se ne more več zapreti in črv jo lahko poje. Članek o pojavu teh črvov v Jadranu bo v kratkem objavljen v (digitalni) znanstveni reviji *Aquaculture*. Andreja Ramšak je pojasnila, da je ta tujerodna vrsta prišla najprej v Francijo in Španijo in se od tam postopoma prenesla tudi v Jadran. Po njenem mnenju so tujerodno vrsto v Evropo zanesli školjkarji sami, ki so kupovali mladice školjk z območja Tihega oceana.

Problem vzporedno preučuje tudi projekt Interreg IPA Adrion, v katerem je vodilni partner italijanska občina Cagnano Varano iz Apulije, kjer beležijo dramatičen upad pridelka školjk. Iz Slovenije v tem projektu sodeluje zavod You Sea. **Irena Fonda** iz tega zavoda je pojasnila, da so v ribogojnici Fonda pred dvema letoma prav na račun teh črvov izgubili skoraj ves pridelek. Vendar je izguba na različnih gojiščih različna, odvisna od lege, globine morja in drugih okoliščin. »Zdaj bomo poizkusno naselili manjšo količino klapavic na novo podvodno strukturo, da bomo preučili, kako bodo živele v takem okolju in taki globini,« je dejala Irena Fonda.

Le malo je manjkalo, da bi Slovenija ostala brez edine morske ribogojnice »

Školjkar **Mitja Petrič** iz Izole je povedal, da je pred leti pridelal 200 ton dagenj (pedočev), potem pa so orade in omenjeni črv leta 2024 povzročili, da je njegova proizvodnja padla na približno eno desetino. »Že leta 2023 smo zaradi orad vztrajali, da naj nam država dodeli gojišča dlje od obale, saj smo pri Italijanih in Hrvatih opažali, da nimajo škode, če so gojišča dlje od obale in v globljem morju,« je povedal Mitja Petrič, ki je tako kot **Edo Grmšek** (podjetje Prosub) nedavno pridobil vodno pravico za postavitev novih gojišč na dveh novih morskih njivah pred Izolo in Debelim rtičem, zato upa, da bo že naslednje leto pridelek precej boljši od tega v zadnjih dveh letih, ko se jim je približno prepolovil.

Soški prod na portoroški plaži: ali je to sploh dovoljeno? »

Kot nam je povedal višji svetovalec iz oddelka za akvakulturo **Borut Kosi** z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, so meje dveh morskih parcel določili med rtom Ronek in Izolo – 34 hektarjev in pred Debelim rtičem 16 hektarjev. »Obe območji sta približno 1 do 1,5 milje od obale. Pred odločitvijo smo izdelali več študij in strokovnih podlag. Tam ni toliko predatorjev, ni problemov z oradami, paraziti ali ploskimi črvi. Zato predvidevamo, da bi se proizvodnja lahko povrnila na vsaj približno enako raven, kot je bila pred petimi in več leti.« Kosi je dodal še, da je Slovenija v tej perspektivi (od 2021 do 2027) za različne programe iz akvakulture imela na voljo približno 8 milijonov evrov iz evropskega sklada. To je znesek za nove naložbe, za posodobitev gojišč in tudi za izpad poslovanja. Doslej so iz tega sklada razdelili le približno eno tretjino načrtovanih sredstev.

Prišel je tudi čas za nagrado – ko si svetovni prvak privošči pravi Rolex
Domen Prevc brez filtra o življenju po velikih uspehih.

Petra Majdič brez olepševanja
Zakaj meni, da šport brez prostovoljstva ne bo preživel?

Kdaj je potrebna artroskopija kolena?
Hiter poseg, ki vam vrne vitalnost.

PRIPOROČENE VSEBINE

MAGAZIN | Zanimivosti

Zakaj zdravniki opozarjajo na eno najnevarnejših »nevidnih bolezni«

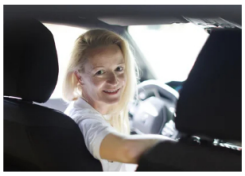

MAGAZIN | Zanimivosti

Zgodba, ki navdihuje mnoge Slovence

DELOV POSLOVNI CENTER | Šport

Petra Majdič iskreno o slavi: »Na koncu ostane samo nagrobnik«

RAZNO

Ljudje so opazili razliko, še preden je sama dojela, kaj se dogaja

NE SPREGLEJTE

DELOV POSLOVNI CENTER | Mobilne tehnologije

V živo: Kdo kroji digitalni svet in našo prihodnost?

Marjana Kristan Fazarinc
10. 6. 2026 | 06:00

DELOV POSLOVNI CENTER | Mobilne tehnologije

»Ni hujšega občutka, kot ko ostaneš pred vrati lastne hiše« (video)

9. 6. 2026 | 10:00

DELOV POSLOVNI CENTER | Šport

Jaka Bijol: zgodba, ki je večina navijačev ne pozna

8. 6. 2026 | 13:52

DELOV POSLOVNI CENTER | Šport

Mama Žana Kranjca: »Ni on edini na svetu, ki ima težavo«

8. 6. 2026 | 08:46

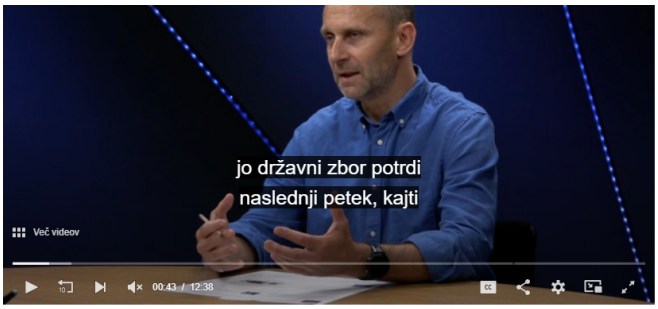

Hvala, ker berete Delo.

Delo in The New York Times v eni naročnini za 14,99 €/mesec.

NAROČITE

Obstoječi naročnik? PRIJAVITE SE

BODITE OBVEŠČENI

Sveže dnevne novice takoj, ko se zgodijo

☐ Delo ☐ Znanost ☐ Gospodarstvo

☐ Šport ☐ Vikend branje

E-poštni naslov ŽELIM PREJEMATI NOVICE

Z oddajo e-poštnega naslova se prijavim na uredniške e-novice družbe Delo mediji d. o. o. Odjava je možna kadar koli prek povezave »Odjava« v vsakem sporočilu. Več v Politiki zasebnosti.

Več iz teme

morje | šoljke | ribiči | okolje | Piran | Portorož | Slovenija

Komentarji

Število komentarjev: 0

Komentirajo lahko le prijavljeni uporabniki z aktivno naročnino.

VEČ NOVIC

ŠPORT | Nogomet

Zelena nevarnost preži v senci, stavi na azteški duh

Mehičani bodo tretjič gostili SP, obakrat so se prebili med osem. Aduta uigranost in nadmorska višina, glavni as Jimenez.

Peter Zalokar10. 6. 2026 | 09:00

NOVICE | Svet

Pilot 17 let opravljal lete brez licence

Zoper pilota je vloženih sedem obtožb, med drugim zaradi goljufije in ponarejanja dokumentov.

10. 6. 2026 | 08:52

NOVICE | Svet

Johannesburg: v streljanju ubitih najmanj 12 ljudi, motiv za napad ni znan

10. 6. 2026 | 08:41

ŠPORT | Nogomet

Messi potreboval le 45 sekund: še vedno je naravnost »smrtonosen«

10. 6. 2026 | 08:19

NOVICE | Slovenija

Zapira se izvoz na gorenjski avtocesti pri Kranju

10. 6. 2026 | 08:09

PREDSTAVITVENE VSEBINE

MAGAZIN | Zanimivosti

Skolioza hrbtenice: vzroki, simptomi in možnosti zdravljenja

DELOV POSLOVNI CENTER | Šport

Mama Žana Kranjca: »Ni on edini na svetu, ki ima težavo«

ŠPORT | Kolesarstvo

45. Maraton Franja BTC City, od 12. do 14. 6. 2026

DELOV POSLOVNI CENTER | Šport

Jaka Bijol: zgodba, ki je večina navijačev ne pozna

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

DELO
The New York Times

~~39,99€~~ 14,99€/mesec

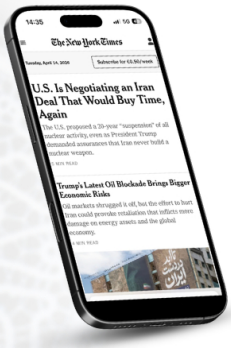

Novice	Gospodarstvo	Delov poslovni center	Šport	Kultura	Mnenja	Magazin	Nedelo
Slovenija	Novice	Mobilne tehnologije	Nogomet	Glasba	Komentarji	Svet so ljudje	Nedeljski izleti
Lokalno	D nepremičnine	Šport	SP 2026	Film & TV	Kolumne	Zanimivosti	
Svet	Tehnološki podkast	Nepremičnine	Kolesarstvo	Oder	Gostujoče pero	Potovanja	
Šport	Nova gospodarska politika	Gradbeništvo	Košarka	Knjiga	Pisma bralcev	Kulinarika	
Znanoteh	Like	Kapitalski trgi	Luka Dončić	Ocene	Od srede do srede	Vikend	
Okolje	Next	Zdravje	Zimski športi	Vizualna umetnost		Avtomobilno	
Črna kronika	Kariera	Energetika	Rokomet	Kresnik		Dobro jutro	
	Krožno gospodarstvo	Podjetniške zvezde	Drugo	Razno		Generacija+	
	Avstrijska Koroška	Izvozniki	Zasebno			Karikatura	
			Stave			Učitelj sem!	

Facebook Instagram X (Twitter) Tik Tok LinkedIn YouTube NA VOLJO V Googlu Play Prenos iz App Store

DELO

O podjetju Uredništvo Oglaševanje Mali oglasi Osmrtnice Sporočite nam namig English

Politika varstva zasebnosti Pogoji uporabe Piškotki Copyright © Delo 2026. Vse pravice pridržane. Financira Evropska unija NextGenerationEU

DVA MEDIJA,
ENA NAROČNINA.

Aktivirajte zdaj

